

Zondag 18 juli 2021. Bij Matteus 6: 6 e.v.. Het Onze Vader. 1. Ad Wijlhuizen. De Drie Ranken

Hoe leerde ik bidden? Ik herinner mij...als kind...je handen vouwen en ogen dicht. Aan tafel...'Here zegen deze spijze' en natuurlijk, op m'n knieën bij m'n bed, jongetje van 5, 6 jaar...'ik ga slapen, ik ben moe'. Flanellen pyama aan, en dan je bed in, toegestopt...een laatste kus.

Hoe leerde ik bidden? Vader die vooring in gebed, het Onze Vader als een zeer vertrouwd refrein...lastige vertraging als je haast had. De juf en meester op de school met de bijbel...de steile dominees in de kerk...met vooral veel woorden...een oma die mij onder het bidden bestraffend aankeek omdat ik m'n ogen open had...en ja,...zij dus ook.

Hoe leerde ik bidden? Nood leerde bidden. Op avonden in bed, schuldgevoel waar ik meende tekort te zijn geschoten. Of als vader, moeder later thuiskwamen dan ik had gedacht. In zorgelijk wachten.

Hoe leerde ik bidden? Later meer en meer, innerlijk roepen, was dat nog bidden of juist?...gericht tot, ja tot wie? , dat wist ik ook niet meer, zoekende puber als ik was, aan alles twijfelend en nog wel het meest aan mezelf. Wat was leven moeilijk. Dat leerde mij bidden. En ja, toch wel, vooral uit benauwende gedachten. Bidden als een innerlijk zoeken naar een draad, een rode draad...wie ben ik, wat moet ik doen, wat ben ik waard?

Was dat het? Is dat het? Heb ik zo bidden geleerd?

Er wordt gezegd dat bidden een vorm van antwoord geven is. Antwoord op wat raakt. Of dat nou dat diep geluk is dat je zomaar overvalt...een grootsheid die je imponeert...of dat het ontzetting is, woede, pijn, onzekerheid...bij wat je ziet, hoort, of zelf ervaart aan onrecht of aan lijden. Bidden als een antwoord... als dank , als schreeuw.

Maar is dat nou bidden? Of is dat het algemene bidden van de wereld. Van ieder mens. Maar wat heeft dat met God vandoen? De bijbelse God? En hoe dan? Of is het een adresloos antwoord geworden...en roep ik wel...maar weet ik niet meer tot wie of wat ik mij richt...

Natuurlijk stelde en stel ik mij de vraag: Is bidden eigenlijk niet iets voor onvolwassenen? Durf ik soms niet op eigen benen te staan? Moet ik niet, in de geest van de tijd, zeggen: ik, ik leef in een leeg universum, en wat mij rest is dat ik mijn eigen plan moet trekken, mijn eigen verantwoordelijkheid nemen en dat ik draag wat gedragen moet worden? Er is geen gemeenschappelijke zon, geen ieder dragende grond...moet ik dat niet erkennen, hoe eng en angstig ook?

Nee, sla die bladzijde niet te snel om, zeg ik tegen mezelf, kijk ook in de diepte. Want dit besef is de motor van veel van wat mij drijft en meeneemt, en niet alleen mij, maar velen om me heen. In het onzekere bestaan zoek ik kennis, overtuiging, geld en macht om controle...om mijn plekje dragelijk te maken...maar ik weet ook: dát alleen geeft geen zon, dát vormt geen grond... ik heb iets anders nodig...iets dat mij met mijn dieptes draagt en richting geeft aan mijn doen en verwachten...hoe leer ik wandelen op water?

Hoe leer ik bidden? In Matteus zegt Jezus...keer naar binnen. Keer je, voor even, af van alles wat je aandacht opeist. Ik denk: zet je telefoon uit, je scherm, verlaat de groep, oortjes uit, ga offline... keer in, in het verborgene...want God is niet in de veelheid...niet in de gebeurtenissen...maar in wat daar achter ligt: in het verborgene. In de Crypte...staat er letterlijk, in het grieks (de ondergrondse plek in kerken, onder het koorgedeelte)...in het geheim dus, in het verborgene.

Bidden is dus: ga het verborgene in, daal af in het geheim...het niet weten...een boom kan zijn takken niet naar de hemel strekken als hij niet ook z'n wortels diep in de aarde, het verborgene steekt...

Bidden begint met de erkenning dat alles, jij en ik, de wereld om ons heen, door een geheim omgeven is, en gedragen wordt... de wereld zelf is verdeeld, verdeeld tot op het bot, verdeeld in jij en mij, in vriend en vreemde, in mijn en dijn, in ooit en straks, in hier en daar, in schuld en eis....maar in het geheim, in de verborgenheid tref ik de eenheid...de eenheid die is, en ook nog niet...In de crypte tref ik 'Onze' Vader... 'Onze' dat wil zeggen, niet alleen van mij of mijns gelijken...maar van vriend en vijand..., van ieder die is, en alles dat leeft...van dotterbloem tot rhesusaap...van vluchteling tot terrorist...'onze' Vader...ik ben dus, in weerwil, altijd ook jouw broer, jouw zus...kind.

In het verborgene...Onze Vader verborgen....ziet hij ons aan...zijn wij gekend nog voor wij onze woorden gevonden hebben...of daarin konden ontsnappen.

Is bidden niet de verborgenheid betreden, de verborgenheid van de ziel en het weten, die van de wereld en het kennen, als een reiken naar de ruimte van de Eeuwige?

Noem op aarde niemand je vader, want één is je Vader... Hij die in de hemelen, dwz de verborgenheid is. Dat wil zeggen: laat niets of niemand bepalen wat jij doet of denken moet, anders dan Die, die schuilgaat in de verborgenheid. Één is uw Vader...en ja, die heeft ook alles van een Moeder... Ik moest aan deze tekst denken toen ik hoorde van Peter R de Vries en zijn levensmotto. On bended knee is no way to be free..in eigen woorden: wie zich buigt, verliest z'n vrijheid. Laat niemand , als je tenminste vrij wil blijven (en nee, dat is niet makkelijk), laat niemand je vader zijn, niemand bepalen wat je denken moet, of zeggen...dan de hemelse, de verborgene... ..de hemelse Vader die mij roept tot een leven uit gerechtigheid en liefde...

Bidden is roepen: verborgen Liefde, Vader in de hemelen! Jij, die in Jezus waar werd...mens...wees, wórd ook waar in mij en word waar in deze wereld...laat haar niet over aan haar geweld dat verdeeld...maak haar heel...laat mij niet vluchten voor anderen en niet voor mijzelf, niet voor wie ik kan en mag zijn... niet in zekerheden die het niet zijn. Onze Vader in de hemelen...zie mij aan...en laat mij kijken, zien, met jouw ogen, door jouw ogen...leer mij zien om mij heen: hoe alles, ogenschijnlijk verdeeld, ja zelfs tot in mijn ziel, in Jouw geheim z'n eenheid vindt...

Wie bidt, is niet wereldvreemd, integendeel, maar laat zich niet door alles meeslepen...ook niet door zichzelf...maar leeft in deze wereld, nuchter, gewoon, aards...én hoopvol vanuit een geheim. Wie bidt wordt gegeven. Gegeven , mee te zien met de Eeuwige: in liefde én rechtvaardigheid...

Bidt daarom...en nee, het maakt niet uit waar en hoe... hou niet op, nooit, kies steeds weer de weg langs de verborgenheid...want zo blijf je mens, vrij, kwetsbaar en sterk tegelijk,: bid "Onze Vader in de hemelen, onze Vader verborgen...." En luister. Besef. Leef.

Amen.